

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VI me, 1480

D[omi]nica prima quadragesime. Sermo. xxix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

sedent in tenebris et umbra mortis uiuētes in mēdicitate et ferro
Tercia peccatoꝝ conditio est. qꝫ sedent secus uiam. uia est pre
sens seculū in quo omēs uiatores esse debemus et colom. Hebre.
14. quasi colonus futurus es in terra. et quasi uiator declinans
ad manducandū. sed peccatores cū deberent currere p ista tpa
lia ut eterna cōprehenderent. sistunt tñ in eis et qd grauius est
sedent in uia quasi nolentes ulterius pcedere et utinā plurimi
non iacerent in mdo. diebꝫ uero istis in quibꝫ deberet se pparare
unusquisqꝫ suscipe ieiunij tpus cū deuotione uidemus quō se
dent in cōmestationibꝫ et ebrietatibꝫ quō vacant cubilibꝫ et im
pudicijs. quō ad additiones et emulationes sūt pmp̃ti. et tūc
deberent currere ut deū cōprehenderent. insolenter discurrunt p
choreas et quasi conuēnati unus aliū trahit ad infernū. Job
21. tenent tympanū et atharaz et gaudent ad sonitum organi.
ducunt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendunt.
Rogemus ergo deū ut nram illuminet cecitatem. suppleat mē
dicitatez et uana seculi gaudia tollat a nobis qui est benedict⁹
in secula seculozꝫ Amen. Prima pars.

Unica prima quadagesime Sermo. XXIX

Vetus est ihus in desertum a spiritu ut temptaretur
a diabolo Math. 4. Hoc idem habet Mat. 1. et Luc
4. Appropinquante prelio omēs timent bellatores. h
cū ducem exercitus vident fortiter dimicantes et ho
stem fugare ipsi statim animant ad preliū. et sicut viderint ducē
expugnare hostem ita et ipsi dimicant. In tempe aut istō qua
dragesime paratū est nobis preliū aduersus hūani gñis inimī
cū. h ne terram dux ad preliū pcedit. ihus xpus cui⁹ pugna
et victoria in hodierno euangelio tripliatē describit. scz quo
ad principium mediū et finem. In principio habet quō auda
cter xpus est bellum ingressus. In medio quō callide hostis est
aggressus. ibi: Et accedens temptatoꝝ. In fine qꝫ fortiter ē
hostis ipse oppressus. ibi: Tunc reliquit eum. Circa primū tria
facit. primo tangit loci dispositionez quo xpus accessit: Duc
tus est ihus in desertū a spū: hoc desertum fm glo est int hie
rico et hierusalem ubi morabant latrones. unde in hoc de hito
homo quidā ascendens de hierico in hierusalem inuadit in latro
nes de quo in figura habetur Luc. 10. Nota qꝫ xpus dud⁹ est
in desertū ut dicit Mat. Mar. aut dicit qꝫ spiritus expulit euz
Lucas uero dicit qꝫ agebatur a spiritu. ducebat libertate arbi
trij ut dicit Hiero. Expellebatur impetu sancti spūs. Ysaie. 25
Spiritus dñi quasi turbo impellens parietē. agebat regimine

Sermo

diuine caritatis. quia caritas nō agit perperam. 1. Coz. 13. ita qui
 nunq̄ ingreditur desertū p̄nie. debet esse ductus arbitrii liber-
 tate. nec istam libertatem tollit spūssandī deductio. Vñ. 1. Coz.
 tercio. vbi spiritus dñi ibi libertas. Item debet esse expulsus p̄
 timorem diuine iusticie. Eccle. 1. Timor dñi expellit peccm. Et in
 timore dñi declinat omnis a malo. Item debet esse adus spūs
 dilectionis diuine vt habeat p̄tem filioz dei. Ro. 8. Quicunq̄
 spiritu dei agunt hī filij dei sunt. Sed si querat quis spūs duxe-
 rit xpm in desertū. Dicendū q̄ nullus spūs nisi sanctus spiritus
 cuius virtute facta fuit xpi conceptio. qui in specie colūbe man-
 sit sup eum. ipse idem spūs exposuit xpm temptationi. et duxit
 eum in desertū. Ma. 63. Spūs dñi ductor eius fuit. B. Se-
 cundo ponit causa quare xpus desertū est ingressus: vt tempta-
 retur a diabolo: sciebat xps q̄ diabolus valde desiderabat eū
 temptare. sed quia vt dicit Cris. Diabolus aduersus christum
 ire non poterat. ideo extra diabolū xpus primo p̄cessit in campū
 Sed tñ vt idem dicit nos infirmi non debemus nos exponere
 temptationibz sponte. quia nostra temptatio est piculosa. Sed
 quent quare vt temptaret ingressus est desertū. poterat em̄ ali-
 bi temptari. Et dicendū h̄m Basil. Q. locus solitarius ē magis
 aptus temptationibz. Vnde tunc diabolus maxime se ingerit
 cum viderit amicos solitarios. ideo primā mulierem non nisi
 solitariam temptauit. volens igit xpus puocare diabolū. deser-
 tum in gressus est. Dubitatur quare xpus voluerit temptari. ideo
 dicendū q̄ quatuor ex causis temptari sustinuit. Primo quidez
 h̄m Aug. 4. de trinitate vt superando temptationes eius fieret
 nostris tēptationibz mediator per adiutoriū et exemplum. Se-
 cundo vt dicit Hila. vt ostenderet oēm hoīem q̄tuncunq̄ sanctū
 esse temptationibz expositū. Job. 2. militia. tēptatio est vita
 hominis sup terraz. que temptatio q̄nq̄ valitates facit. Prima
 quia in tēptatione virtus exerctat. sicut in temptatōe carnis
 exercitatur castitas. in ira mansuetudo. in auaricia largitas. Et
 sic de alijs. ex quo exerctio virtus stabilitur et augmentatur.
 Secdo tēptatio est custodia virtutū ne perdan̄. quēadmodum
 aliquis p̄sentiens fures magis vigilat et attendit ne p̄dat the-
 sauz. Tercio temptatio est p̄prie fragilitatis recognitio. vnde
 oritur hūilitas. Itēz quarto purgat liquas inuenit peccatoz
 maculas. sicut aurum in fornace probatur. sic homines in camino
 temptationis. Itēz quinto est occasio maioris meriti. quia per
 patientiam temptationum meremur vitam eternam. Tercio
 ideo xpus temptari voluit h̄m Crisostomus. vt nemo turbetur

temptationibus preter spem irruentibus dum xpm videt tempta-
 ri. Quarto ut vincendo diaboli temptationes diminueret virtu-
 tem eius et audaciam reprimeret. **C** Nota qd dicit Origenes
 qd xpus per .40. dies multas alias temptationes a diabolo susti-
 nuit preter illas tres que inferius describunt. que tñ fuerūt illa
 temptamenta nescim⁹. qz ideo forsitan p̄missa sūt. quia maiora
 erant q̄ vt lris crederent. In quib⁹ omnib⁹ h̄m b̄m Gre. dili-
 genter est attendendū. qd cū temptatio tribus modis agat. scz
 suggestione. delectatione. et sensu. Saluator noster p suggestionē
 temptari potuit. p suggestionē quidē non intrinsec⁹ q est a car-
 ne. qz caro ipsius nō alliciebat ad aliud inordinatū. sed per su-
 gestionē temptari potuit extrinsec⁹. q est a mdo et diabolo. per
 delectationē vero aut sensu nullo mō ipsius mens potuit in-
 quinari. qm sola ista extrinsec⁹ suggestio non est p̄c̄m. delecta-
 tio vero sola veniale p̄c̄m est. et sensus etia in ipsam delecta-
 tionē p̄c̄m mortale est vt dicit Aug⁹. Quia igitur xpus nullo
 modo peccare potuit ideo pō sed non alijs duob⁹ modis tempta-
 tus fuit. **T**ercio tangit abstinentia saluatoris: Et cū
 ieiunasset. 40. diebus et. 40. noctibus. sed ieiunauit vt illo tpe
 nullū sumeret abum. Et hoc ppter tria. pō vt ostenderet se dei
 filiū. qd si dixerit etiā moysen et Helīā tantūde ieiunasse q̄ erāt
 homines. soluit Cris. qz illi ieiunantes esuriem sustinebāt xpus
 vero toto illo tpe non esuriit. Item illi alterius virtutē susten-
 tabant. xpus vero ppria. Secdo ideo tñ ieiunauit h̄m Basiliz
 vt ostenderet qd volenti pugnas supare temptationū sobrietas
 necessaria est. Tercio h̄m Gre. vt suo ieiunio nrm ieiuniū qua-
 dragimale institueret. cui⁹ institutionis triplicē causaz assig-
 nat Gre. Primo qz p̄cepta decalogi in qtuor euangelijs at̄nē-
 tur. vñ delinquēdo atra p̄cepta euangelica q̄ter decies hoc est.
 40. diebus culpas ieiunando punire debem⁹. Secdo quia corpus
 nrm ex qtuor elementis ap̄posit⁹ est. ex quoz vnoquo qd atra
 ipsa decē p̄cepta delinquimus. ideo rōnabiliter ipm corp⁹ nrm
 q̄ter decies affligimus. Tercio vt idē dicit. qz sicut ex lege iube-
 mur offerre decimas aliaz rez. ita offerre debem⁹ de cias diez
 totius vero anni decima ps est tps istud. et ideo p ieiuniū illud
 debemus offerre. Quarto h̄m Ambro. qz. 40. diez. nūo a que
 diluuij inundauerunt p quas p̄c̄a exterminata fuerunt et illu-
 xit celi serenitas. sic sacro isto ieiunij tempore peccata tolluntur
 et diuina fulget clementia. Sed attendendū est h̄m Gre. qd licz
 xpus toto illo tpe non comederit. tamen in hoc ipsum imitari
 non debemus. sed prout possumus singulis diebus abū sumēdo

Sermo

Iste vero defectus nostre est fragilitatis. qua ipsum non possumus imitari suppletur tñ defectus ille cū singulis annis istud ieiunij tpus obseruamus. cū tñ xpus vna tantuz vice hoc nūo dieruz ieiunauerit. Item xpus statim post ephiam euz baptisatus fuit cepit ieiunū. non aut oportet q tñc nos quadragesimā incipi-
amus. sed p̄p̄inquantē resurrectionis tpe quo diabolus magis circū tēptamentis a fallacijs. E Deinde tangit hūa-
nam fragilitatē. Postea esurijt: Esurijt aut ppter duo. Primo vt ostenderet v̄z hoīem. Nam h̄m Cr̄s. Sicut p. 40. dies nō esurire non erat hoīs sed dei. ita aliquñ esurire non dei sed homīs erat. Sed attende vt dicit Basi. q xpus passionem famis assū-
psit non coactus ad necessitatem qui p̄est nature. sed sponte fa-
mē assumpsit sic ceteras passibilitates. a idēo esuriuit h̄m Basi. vt puocaret diabolu ad duellum. desperauerat enim diabolus temptare eū. videns q sine vlla fame tñ ieiunaret. senties vō eius esuriem. a qz vbi fames ibi imbecillitas. audaciā assūpsit. et aggressus est saluatorem. Secunda pars.

Secundo cum dicit. Et accedens temptator. f tangit ipsa temptatio qua callidus hostis est euz ag-
gressus. Vbi p̄o cōsideranduz occurrit que fuerit cau-
sa mouens diabolu vt xpm temptaret. Quī9 causam omnes q̄li doctores eandē assignant. qz ideo ipm temptauit vt
experiret an esset homo tñ vel aliud supra hoīem. Erat em̄ dia-
bolus in magno dubio. sciebat em̄ qz natus erat de muliē tan-
q̄ homo. vagiebat in cunabulis. lacrimis suffundebat vultum
circūcisus octaua die templo p̄ntatus fuerat. herodis p̄secutiōz
timuerat. mter hoīs quersabat. a iohanne suscep̄t baptisimū
et post baptisimū velut homo orauerat. famē sitim frigus calo-
rem sompnū vigilijs a ceteris hoīs patiebat molestias. Vnde
non nisi hō videbat. sed ad aliam ptem q esset aliud supra ho-
minē multa videbat argumenta. qz licet sciret eum natū. cō-
ceptum tñ eius intelligere non poterat si matrem cognoscebat
non videbat quis esset p̄r. si natus de muliere. mater tñ gaude-
bat se virginez si vagiebat in cunabulis. angeli tñ illi decanta-
uerant si lacrimis vultū suffuderat. tñ stella in celo iocūda ap-
paruerat. si circūcisus fuit die octaua. nihil tamen original ma-
tule in eo cognoscebat. si templo presentat9. symeon tamen et
anna velut deum eum adorauerant. si herodem fugerat. tamen
magi aborientē euz adorare venerant. si inter hoīs quersabat
nihil tñ huamanū vicij in eo deprehendebat. si a iohanne bap-
tisatus fuerat. ipsum tamen iohannes audiraet de illo. dicentē.

Ecce agnus dei si velut homo orauerat vocem tñ dei pñs au-
dierat. hic est filius meus. et spñs sanctum in columbe specie ma-
nente sup eum viderat. si hoim molestias paciebat omnia tamē
super hoim videbat eū tollerare ppter igitur tanta opposita q̄
cognoscebat in xpo non poterat videre qd ipse esset. et iō temp-
tauit eum vt experimentū caperet ipsius. Item nota qd tempta-
tio oīs est de aliquo bono. qd quidem bonum aut est corpis de
quo est cupiscentia carnis. aut est bonū aīe de quo est inania
gloria siue supbia vite. aut est bonuz fortune de quo est cupia
oculoz siue auaricia. de quibz tribus diabolus xpm temptauit
sicut et primū hoiez vt dicit Ambro. et Gre. Et primo tēptauit
xpm de gula. Et vnde dicit: Et accedens temptator: qñ
diabolus audiuit vocem pñs dicentis. hic est filius me9 dile-
ctus. secutus fuit xpm in deserto et obseruauit. 40. diebus quid
ageret. nec audebat ad eū accedere. sed videns eū famescere ac-
cessit et forte nung ante accesserat ad eū temptandū prohibet9
a deo. Nota fm glo. qd iste temptator fuit lucifer angelus ille
supior qui primū hoim supauerat ut innuit etiā Aug9. Et ve-
risimile est put dicit glo. qd apparuerit iste temptator in forma
hois vt familiaris se hñet cum xpo. Dixit ei quasi cōpagendo
fami xpi. Ecce plurimū ieiunasti et indiges cibo atqz in hoc deser-
to panes haberi non pñt. itaqz: si filius dei es dic vt lapides
isti panes fiant: Audierat diabolus vocem pñs dicentis. hic
est filius meus dilectus sed incredulus erat illi voci et volebat
expiri an vera esset p̄ uersionez lapidū in panes. in quo mior
prudencia demonis satis apparet. maius em̄ diuinitatis signum
fuerat illa vox pñs q̄ uersio lapidis in panes. Nota qd vsqz
ad tpus illud xps nullū fecerat miraculū. et diabolus fuit p̄m9
qui hoc ab eo fieri postulauit qd ideo non meruit qz dei opera
non voluntate diaboli. sed fm diuinū ppositū ad vtilitatez cre-
dentū erāt fienda. nam esto qd xps lapides auertisset in panes
diabolus ppter hoc non credidisset. et cū hoc gloriatus fuisset qd
ad mirabilia facienda xpm induxisset. Deinde ponit xpi respon-
sio: qui respondens dixit. scriptū est: Deut. 8: non in solo pa-
ne viuit hō s̄ in omni verbo qd pcedit ab ore dei. Kaba. sicut
inquit corpus hūanuz non viuit sine terreno cibo. ita aīa viue-
re non pōt sine dei verbo. cū em̄ spūalis sit spūali solū indiget
alimento. sed quidā sunt insipientes qui totam vitam hois p u-
tant esse in pane vimo et carmibz. De quibz dicit ap̄lus qd ipoz
deus venter ē. qui cū ventrez repleuerint aīa remanet esurie nō
Cōsideret vnusqz nrm qd debeat rñdere diabolo tēptatū nōs

Sermo

ut quadragesimale ieiuniū obmittamus. quia cū dicit ieiunium
 longum est et melancolicū et cibaria grossa. dicam⁹ nos illi. qz
 non in solo pane uiuit homo sed in oī verbo qd pcedit ab ore
 dei. Id Secda temptatio fuit de vana glōria nam ut dicit
 Cris. Cum diabolus ex responsione xpī nihil certum h̄ret. an
 ipse esset filius dei dixit intra se. iste qui fame non vincitur et si
 non est filius dei tñ sanctus est. possunt tamen sancti hoies post
 qz oēm vicerint corpīs necessitatem per vanam glōriam cadere
 et ideo ad hanc temptationē eū assumpsit. vnde sequit. Tunc
 assumpsit eū diabolus in sanctaz ciuitatē: Ista domini assumptio
 ē in Jero. nō venit ex imbecillitate dñi. h̄ d̄ superbia inimici. san
 cta vero ciuitas ēm Raba. Iherusalem dicebat in qua erat tem
 plum et sanctificatio et cultus diuinus. Et statuit eū supra pīna
 culum templi: pīnaculū d̄ a pīna que est sūmitas cuiuslibet rei.
 et appie templo et muro. Sciendū aut qm templo erāt tres
 mansiones. p̄a a pavimento vsqz ad primū tabulatū siue sala
 rum altitudinis triginta cubitoz. scda vero erat a primo salario
 vsqz ad scdm. et triginta cubitis alta. tertia vero vsqz ad tertiū
 salariū qd erat tectū templi non cauatū sed planū altitudinis
 sexaginta cubitoz. qdlibet aut salariū habebat in circuitu tē
 pli exteriori vnū deambulatoriū. Vnde tria erant deambulatoria
 tria exteriora i circuitu templi. et ista deambulatoria pīacula di
 cunt. ut habet in historijs scolasticis. sup quoz vno diabolus
 statuit xpm. et forte in eminentiori. qd distabat a terra centum
 et viginti cubitis. Vel forte statuit euz in inferiori pīnaculo. qd
 distabat a terra tñ. 30. cubitis. vbi sacerdotes alloquebantur
 pplm legem exponentes. In oibus aut istis est attendendū ēm
 Cris. qz cū diabolus duceret xpm in ciuitatē ut statueret eū sup
 pīnaculū templi. xpus a nullo videbat sed solus diabolus. dīa
 bolo tñ credente xpm videri ab oibus: et dixit ei: p̄o locutus su
 erat xpo qsi compaciēs esurienti. nūc vō loquit qsi eius hono
 rem desiderans: si filius dei es. In oibus temptationibz ēm dīe
 hoc agit diabolus ut cognoscat si filius dei ē: mitte te deorsum
 qsi diceret. si hoc feceris. gloriofus appebis in aspectu astantiū
 nec oz te timere qz offendaris: scriptū est em: qz xpus adduxer
 rat scripture testimoniū. Ideo etiā diabolus volens se sapientē
 ostendere scripturā allegat: angelis suis deus mandauit de te.
 et in manibz tollent te ne forte offendas ad lapidem pedē tuū
 hoc in nonagesimo psalmo scriptū est. Dicit Orige. vñ tu dia
 bole scis q ista scripta sūt: nunqđ legisti pphetas et diuina elo
 quia legisti quidē. sed non ut melior fieres h̄ ut alios deperdis

Nota q[uod] illa temptatio diaboli fuit fatua & irrationabilis et non ad p[ro]p[ri]um. fatua quide[m] fuit quia si x[ristus] precipitasset se de p[er]naculo. nemo credidisset hoc esse diuinitatis s[ed] magis vanitatis vel fatuitatis signu[m]. Item irrationabile valde est. vt ille qui ratione o[mn]ia gubernat sine aliquo p[re]fatu precipitet se de alto. Itē est insufficiens p[ro]pter tria. Primo quide[m] quia ex hoc q[uod] dicit angelis suis deus mandauit de te. non p[ro]batur vt dicit Crisostomus. q[uod] x[ristus] se debeat precipitare. Secundo autoritas est incompleta. quia non dixit diabolus id q[uod] sequit[ur]. super aspidem & basiliscu[m] ambulabis & cauleabis leonem & draconem ipse em[en] diabolus s[ecundu]m Origenem est aspis. est leo. est draco & basiliscus que[m] x[ristus] in temptationibus cauleauit. ideo principiu[m] autoritatis p[er]tulit tanq[uam] superbo finem vero tacuit tanq[uam] astutus. Tercio hec autoritas no[n] est ad p[ro]p[ri]u[m]. quia non intelligitur de x[risto]. nam ipse non portatur manib[us] angelor[um]. sed angelos ipse portat & omne[m] creaturam debet. Portans omnia verbo virtutis sue. Intelligitur at[que] ipsa autoritas de quolibet sancto viro. que sic est exponenda s[ecundu]m glo[ssam]. Angelis suis. i. administratorib[us] spiritib[us] deus mandauit de te. mandauit vt de te iusto viro speciale habeant sollicitudinem. in manib[us] tollent te. auxilijs suis te fulciant & custodiant. ne forte offendas ad lapidem pedem tuu[m]. nomine pedis mentis affectus intelligit[ur]. Lapis vero dicit[ur] quasi ledens pedem. Vnde omnis occasio peccati. ad qua[m] potest offendere affectus mentis nomine lapidis intelligit[ur]. sed tamen angeli sanctum viro custodiunt. ne offendant tu[m] prebetur ei occasio peccati. R[ati]o De inde ponit x[risti] responsio[n]e[m]. ait ei ihesus rursus scriptu[m] est: Deu. 6. f[alsas] & scripturis diaboli sagittas veris scripturar[um] frangit clipeis. vt dicit Hieronimus. Non temptabis d[omi]nu[m] deum tuum. Ille deum temptat qui exponit se periculis vt experiat an deus eripiat eum. temptaret deu[m] qui precipiteret se de alto dicens. Vis deo si de[us] auxiliabit mihi. & qui sine gubernaculis maris ingrederetur. aut qui nihil vellet manducare sed expectaret alim[en]ta a deo. Et nota q[uod] istud verbum platum a x[risto] duplici[ter] poterat habere intellectu[m]. vno modo vt x[ristus] diceret diabolo. No[n] te[m]ptes me d[omi]nu[m] deum tuum. Alio modo vt diceret x[ristus] diabolo. Nolo me precipitare deorsum q[uia] ego temptarem deu[m]. & i[ta] x[ristus] in hoc verbo sic tempauit responsu[m]. q[uod] diabolus nesciuit quo istor[um] modor[um] esset intelligendu[m] scripture testimoniu[m]. Vnde sicut prius incertus fuit quid esset x[ristus] homo vel aliud sup[er] homine[m]. ideo sequit[ur] temptatio tertia de auaricia s[ed] & assumptu[m] eum diabolus in montem excelsum valde

Sermo

locus ille ubi xpus fecit penitentiaz in deserto est et vocat qua-
rentena ubi fuit riuulus fontis quem Heliseus sanauit. Secdo aut
milliario a quarentena versus galileaz. dr esse mons iste super
quem diabolus statuit xpm: et ostendit ei oia regna mundi: dic
Luc. qd ostendit ea in momento tps. Ista aut ostensio triplici-
ter potuit fieri. Primo fm Cris. vt qd diabolus no ostenderit
ipsa regna ciuitates et ppos singulariter mdi. sed ptes terre in
quibz vnusqz est regnuz vt diceret. Ecce versus hanc partē
est italia. ibi greca. ibi egiptus. ibi vero mdia et sic de alijs. vl
aliter fm Throph. etiam sensibili fantastica appitione omia re-
gna orbis terre qli presentia ostendit sibi. Aut tercio fm Orig
Ostendit ei regna vicioz dicendo. Intali patria ego regno p
fornicationez. ibi vero p auaritiā. ibi aut p superbiam. et sic
de singulis et gloriā eoz exposuit ei. singulariter mdi gliaz
qm alicubi est habundantia auri et argenti. atqz lapidū precio-
soz. qm alicubi est nobilitas generis. alicubi industrie militaris
alicubi prudentia seculi. ex altera pte pulcritudo hoim et muliezz
alibi vero suauitas rezz mundialiū: et dixit ei. hec oia tibi dabo
si cadens adoraueris me: mirum valde videt qd diabolus in tā
tam prapit insaniā vt hoc modo xpm temptauerit. et forte p-
cipiebat diabolus se cognosci a xpo. et ideo qli desperatus fecit
vltimū quod potuit. licet scire nihil sibi pficere. sicut venator
cū viderit nihil sibi pficere. quasi desperatus omia iacula iacit
¶ Nota qd ista temptatio fuit falsa. fatua et iniqua. falsa q
dem. qz non diabolus s. solus deus tribuit mundana ps. Tera-
ram dedit filijs hoim. fatua quia illi promittit dare regna mū-
di. qui est rex regum et dñs dominantū. Iniqua vero. qz vult
sibi diuinū exhiberi cultum. etiā a deo cū ipso sit diabolus. De-
inde ponit xpi responsio: tunc dixit ei ihus. vade sathanas mi-
mis coopauerat diabolus ppriam nequitiam. Vnd dicit ei. va-
de sathanas et recede a me aduersari dei. et temptando vltra ne
pgrediaris. sed vade in ignez eternū. In hoc exemplū habem⁹
fm Cris. qd pprias iniurias equanimiter tolleremus. dei aut inia-
rias nec sustinemus audire. sicut xpus piores temptationes. q
erant in iniuria homis padenter sustinuit. hanc vero quia erat
dei iniuria tollerare non potuit. Scriptū est Deut. 6. dñm deum
tuū adorabis et illi soli seruiēs: tu vero non es deus. imo diui-
nitatē atrarius. Aug⁹. contra arriū. dñs deus noster ipsa trini-
tas cui soli seruitutem pietatis iure debemus.

Tercia pars.

Erāo tū dicit. Tunc reliquit & Tangit finis pugne
 q̄tum ad duo scz quo ad figuram hostis. et quo ad
 gloriam triumphantis. dicit ergo: Tunc reliquit eū
 diabolus: non reliquit eū quasi obediens precepto
 eius. sed expulsus auctoritati xpi q̄ hm Cris. ad nostram p̄ficiat
 solationem qz non temptat nos diabolus q̄tuz vult. h̄ q̄tuz
 permittit a deo. Et nota q̄ dicit Luc. q̄ diabolus reliquit xpm
 ad tpus. Quia hm Ambro. nō temptaturus. sed apte expugna
 turus eū postea aduenit. vel vt dicit Agari. recessit a xpo quia
 ipse xpus mūdi materiaz p̄fete diuino subiecerat amorē. postea
 vero puocauit iudeos ad insidias xpi vt ex hoc metaret cristū
 ad odium eoz. Aut pōt dīa hm Theo. q̄ primo temptauerat
 xpm in deserto de voluptate & recessit ab eo vsqz ad tpus crucē
 in quo eū erat temptaturus d̄ tristitia & timore mortis. Secūdo
 pōit gloria triūphantis in obsequio angeloz: Et ecce ange
 li accesserūt. naz hm Cris. Præpientē dño accesserant vt daret
 locus diabolo aduersus xpm: & ministrabant ei: in quibz autē
 illi ministrauerint scire non possum⁹ vt dīc Cris. Vt ad sana
 tiones infirmitatū. aut ad cōredionem aīaz. an ad effugatio
 nem demonū. que oīa per angelos ipse facit. vnde ip̄s facien
 tibus ipse facere videt. tamen manifestū est q̄ nō ppter necessita
 tem impotentie eius. h̄ ppter honorem p̄tatis ei ministrant. q̄a
 non dicit q̄ adiuuent eum. h̄ q̄ ministrant. aut etiam dīa pōt
 q̄ ministrant ei abū & potū. nobis etiam cū temptatiōes de
 monis vinamus angeli ministrantes assunt. Rogemus ḡ &
Vñica secunda q̄dragesime Sermo. xxx

Sumpsit ih̄sus petrum et Jacobuz & iohannē fra
 trem eius. & duxit illos in montē excelsum seorsum
 et transfiguratus est ante eos & c. Math. 17. hoc
 idē habet Mar. 9. Et Luce. 9. quale futurum sit
 corpus n̄m qd̄ presenti tpe per ieiunū & abstinentiaz macera
 mus. xpus in claritate sui corpis monstrauit qm̄ transfigura
 tus est in monte. Vnde ad Phil. 3. Saluatorem expectamus dñm
 ih̄m xpm qui reformabit corpus hūilitatis n̄re & figuratū cor
 poris claritatis sue. ad quā claritatem pducit ieiunium. sic autē
 per attenuatiōē flamme ignis ad sumū fulgorem deducitur
 Hoc autē euangeliū vbi agit de transfiguratiōe dñi in tres p̄s
 diuiditur. in quaz prima d̄ quoz intuitu fuerit celebrata. i se
 cunda addit quanto fuerit miraculo gl̄ificata ibi: et resplēdit.
 facies eius: in tertia postpōit quanto fuerit secreto occultata